

RENDVÉDELMI SZERVEK: LÉTSZÁM ÉS ILLETMÉNY 3. *Módosított verzió*

- A magyar rendvédelmi szervek hivatásos állományának összlétszáma 2015-ben meghaladta a 60 000 főt.
- Az érintett hivatásos állományon belül a legmagasabb létszámmal a rendőrség rendelkezik, melynek meglévő hivatásos állománya 2015. december 31-én 36 104 főt jelentett.
- A rendvédelmi szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonya, feladatköre és illetményrendszere – saját szervezetén belül is – határozottan elkülönül a civil közigazgatási szférától.
- A 2015. július 1-én bevezetett rendvédelmi életpálya 30 százalékos béremelkedést jelentett több mint 50 000 fő számára.
- A rendvédelmi állomány szolgálatellátásának módjára vonatkozóan a 2015. július 1-én életbe lépett új szolgálati törvény kimondja: „Magyarország a rendvédelmi feladatokat ellátó szervektől alkotmányos kötelezettségeik teljesítését, Magyarország függetlenségének, törvényes rendje fenntartásának, a lakosság és az ország anyagi javai védelmének a jogszabályok keretei között hatékony és a köz érdekének megfelelő ellátását várja el.”

A kormány [T/12370.](#) számon törvényjavaslatot nyújtott be A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról. A javaslat többek között a rendvédelmi szervek életpályarendszerének további fejlesztését tűzte ki célul.

A rendvédelmi szervek hivatásos állományának jogviszonyát 2015. július 1-től a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló [2015. évi XLII.](#) törvény (Hszt.), illetve az annak végrehajtását szolgáló [154/2015. \(VI. 19.\)](#) Korm. rendelet szabályozza.

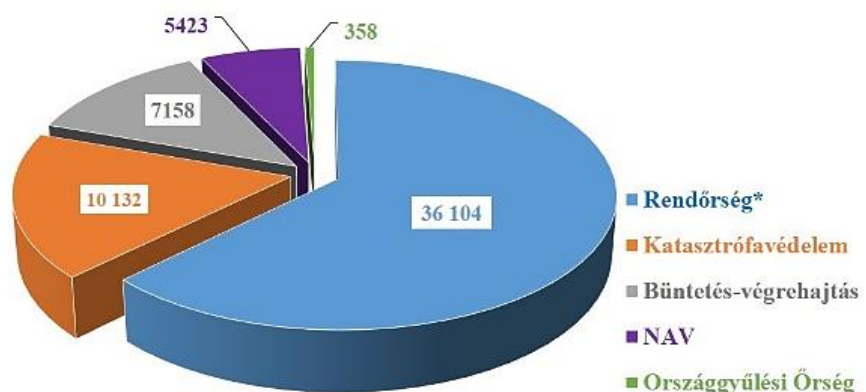
Az új rendvédelmi életpályát tartalmazó jogszabály deklarált célja a hivatásos állomány megtartása és különleges szolgálatuk megbecsülése. A törvényt az Országgyűlés 2015. április 14-én fogadta el. Hatálya több önálló rendvédelmi szervezetre is kiterjed, így:

- a rendőrségre;
- a hivatásos katasztrófavédelmi szervekre;
- a büntetés-végrehajtási szervezetre;
- az Országgyűlési Őrségre;
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatalra (az életpályarendszer kivételével);
- a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagjaira.

Az érintett állomány szolgálati viszonya az állam és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges közszolgálati jogviszony, amelyben mindkét felet a sajátos szolgálati körülményeknek megfelelő kötelezettségek terhelik és jogosultságok illetik meg. A hivatásos állomány tagjai a szolgálati viszonyból fakadó kötelezeteiket önkéntes vállalás alapján, élethivatásként, szigorú függelmi rendben, életük és testi épységük kockáztatásával, egyes alapjogaik korlátozásának elfogadásával teljesítik.

1. ábra: Rendvédelmi szervek hivatásos létszáma, 2015
(titkosszolgálatok nélkül)

*Rendőrség + TEK, NVSZ, további rendelkezési állomány.

AZ ÉLETPÁLYA PILLÉREI

Az illetményrendszer

Az életpálya kiemelt elemét alkotja az új illetményrendszer, melynek 2015. július 1-i bevezetésével rendszerszintű, összesen 50 százalékos bérfelzárkózásra kerül sor 2019-ig a rendvédelmi állomány számára.

Az [új Hszt. illetményrendszere szerint](#) a rendvédelmi állomány tagjainak illetménye a korábbi szolgálati törvény sokrétű illetmény- és pótlékrendszerét felváltva 2015. július 1-től az alábbi elemekből áll:

- **alapilletményből** – vagyis beosztási illetményből, **szolgálati időpótlékból** és **hivatásos pótlékból**;
- **egyéb pótlékokból**,
- az egyéni teljesítményértékelés eredményétől függően **teljesítményjuttatásból**.

A törvény a korábbi szervezetenként változó, speciális munkakörökhöz és képzettséghez kapcsolódó illetménypótlékok közül a szolgálati időpótlék és a hivatásos pótlék mellett az éjszakai, az idegennyelv-tudási, a preferált település, a készenléti, valamint a fokozottan veszélyes beosztásban szolgálatot teljesítők pótlékát hagyta meg. A korábbi illetményrendszerből megmaradt továbbá a jubileumi jutalomra, a nyugdíj előtti rendelkezési állományra, a könnyített szolgálatra, a senior állományba kerülésre vonatkozó szabályozás is.

Az új illetményrendszer bevezetésének első fázisában 2015. július 1-től a Rendőr Szakszervezetek Védegylete [tájékoztatása szerint](#)

- 50 935 fő részesült 30 százalékos,
- 4 080 fő (nem alapfeladatot ellátók) 25 és 30 % közötti, illetve
- 253 fő (vezetői állomány) 15-30 % közötti illetményemelésben, továbbá
- 4004 fő részére kellett kompenzációs díjat megállapítani a százalékos emelés eléréséhez, mivel azt önmagában az új illetmény beállítás nem biztosította. Az érintett állomány főként tiszthelyettes, illetve pályakezdő.

További pillérek

A kormány [2015-ös elképzelései szerint](#) az előmeneteli – és illetményrendszer megalkotása mellett az életpálya további két hangsúlyos, jövőbeli eleme között szerepelt

- a hivatásos állomány **lakhatási támogatási rendszerének** új alapokra helyezése
- és egy **megtakarítási célú biztosítási rendszer** kialakítása is.

Az életpálya kiteljesítésére vonatkozóan a kormány [2016. évi döntése](#) értelmében az említett korábbi biztosítási konstrukció helyett ún. rendvédelmi egészségkárosodási járadék bevezetését tűzte ki célul.

Szakszervezeti vélemények

A kormány 2015-ös rendvédelmi életpálya-tervezetét többek között a [rendőri](#), a [tűzoltó](#), illetve a [vám és pénzügyi](#) dolgozók szakszervezetei is értékelték.

A törvény elfogadását követően a megalkotott életpálya elemeit a [Független Rendőr Szakszervezet](#) elemezte ki részletesen.

Az új életpálya-kiegészítést tartalmazó aktuális javaslattal kapcsolatban több rendvédelmi szervezet – többek között a [Független Rendőr Szakszervezet](#), a [Tettrekész Rendőrök Szervezete](#), illetve a [Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezete](#) és a [Független Büntetés-végrehajtási Szakszervezetek Országos Szövetsége](#) – is véleményt nyilvánított, melyekben a tervezett intézkedések számos elemét kifogásolták.

RENDŐRSÉG

A rendőrség lényegi feladatkörét Magyarország [Alaptörvényének 46. cikke](#), illetve a rendőrségről szóló [1994. évi XXXIV.](#) törvény, valamint annak végrehajtási rendeletei tartalmazzák.

A rendőrség **meglévő hivatásos létszámát** – az utóbbi két év kivételével – az elmúlt két év-tizedben **jelentős hiány jellemezte**. A rendőrségi évkönyvek a létszámcsökkenés legfőbb okai közül elsősorban az évenkénti nyugdíjazások és elbocsátások, illetve az elvándorlás magas számarányát emelték ki.

A hivatásos létszámhiány 2010-től jelentősen csökkent, mely nagyrészt a 2011 óta tartó létszámbővítés, részben pedig a kordedvezményes nyugdíjazás megszüntetésének eredménye volt. Az említett intézkedések következtében a hivatásos állomány létszáma 2010 és 2015 között több mint 2700 fővel növekedett, a létszámhiány pedig a KSH adatai szerint (Magyar Statisztikai Évkönyv 2015) a 2009-es 2 284 főről 2013-ra 336 főre csökkent, **2014-től pedig** – a 2015. évi 879 fős elbocsátási szám ellenére is – **megszűnt**. A nyugdíjba menők száma a 2009-es 1 428-ról 2015-re mindössze 7 főre csökkent.

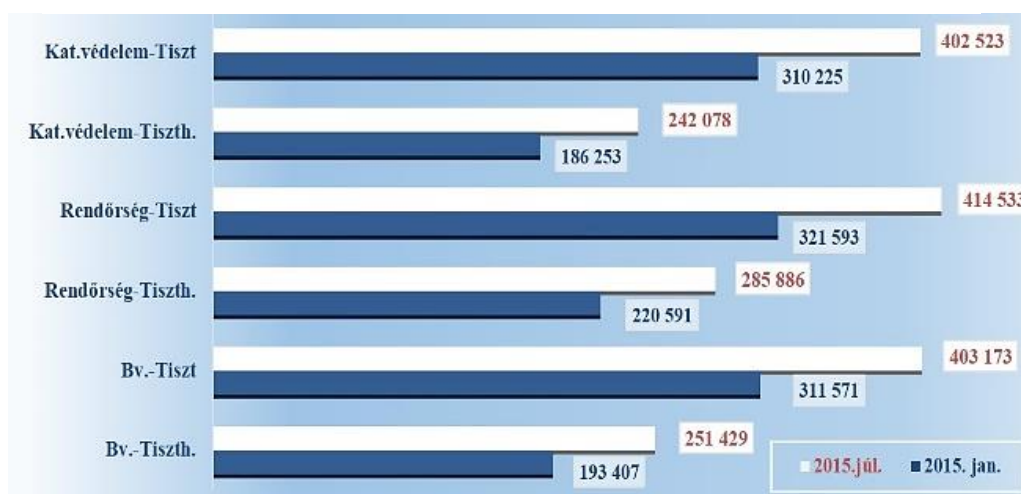
A KSH adatai szerint a **tiszti kar létszáma 2013-tól kezdődően fokozatosan növekszik**: a rendszeresített éves létszámhoz képest 2013-ban 373 fővel, 2014-ben 677 fővel, 2015-ben 490 fővel több tiszt szolgált az állományban. Ezzel szemben a **tiszthelyettesi rangban szolgálók köre** ugyanezen időszakban **folyamatos csökkenést mutat**: 2015-ben a rendszeresített létszámhoz képest 415 fővel kevesebb tiszthelyettes szolgált a rendőrségnél.

2015-ben 37 241 fő hivatásos szolgált rendőri állományban, 25 551 fő tiszthelyettesi, 11 690 fő tiszti rangban. Az **életpálya bevezetése után** a tisztek havi átlagkeresete 2015 végén 414 533 forint, a tiszthelyetteseké 285 886 forint volt.

BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS

A **2013. évi CCXL.** törvény – vagyis a „Bv. kódex” – megalkotásával a büntetés-végrehajtás (bv.) munkája először került törvényi szintű szabályozásra. A belügyminisztérium felügyelete alá tartozó büntetés-végrehajtási szervezetet közvetlenül a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (BVOP) irányítja, felügyi és ellenőrzi.

1. ábra: Egyes rendvédelmi szervek havi bruttó átlagkeresetei állománykategóriánként az életpálya előtt és után

Forrás: Infoszol / BVOP; Rendőrség; BM OKF.

A bv. szervezet 2013. évi hivatásos létszáma 6 928 fő volt, ami a tervezett létszámhoz viszonyítva 476 fős hiányt jelentett. 2014-ben a létszám 6 962 főre növekedett, melyből 1 380 fő tiszti, 5 582 fő tiszthelyettesi rangban szolgált. A BVOP [évkönyvei szerint](#) az elmúlt években az állomány fluktuációjára jellemző volt az összlétszámhoz viszonyított évenkénti távozások 7-8 százalékos átlagos számaránya, amit azonban a felvételek mindig ellensúlyozni tudtak.

A **szervezet hivatásos állományi létszáma** a 2014-es 6962 főről **2015 végére 7158 főre emelkedett**. Körükben a tisztek havi bruttó keresete **2015 végén** 403 173 forint, a tiszthelyetteseké 251 429 forint volt.

KATASZTRÓFAVÉDELEM

A hivatásos állami katasztrófavédelmi szervezetet a **2011. évi CXXVIII.** törvény hozta létre.

A katasztrófavédelem szakmai irányítása az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósághoz (BM OKF), illetve annak területi szerveihez tartozik. Alaptevékenységük során a BM OKF és szervei a 2011. évi CXXVIII. törvényben valamint a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvényben meghatározott feladatokat látják el.

A BM OKF adatai szerint a hivatásos állományba **2012 és 2014 között** közel 1 600 főt vettek fel, de ugyanezen időszakban valamivel több, mint 1000 fő távozott is az állományból. **2015 végén** összesen 10 132 fő hivatásos szolgált a szervezetnél. Az **életpálya bevezetését követően** a tiszti állomány havi átlagilletménye 402 523 forint, a tiszthelyetteseké 242 078 forint volt.

ORSZÁGGYŰLÉSI ŐRSÉG

Az [Országgyűlési Őrség](#) az Országgyűlés elnökének irányítása alatt álló fegyveres szerv. Feladatait az Országgyűlésről szóló [2012. évi XXXVI.](#) törvény határozza meg, amely alapján ellátja az Országgyűlés védelmét, függetlenségének és külső befolyástól mentes működésének biztosítását. Mindezek mellett személyvédelmi, létesítménybiztosítási, valamint tűzoltási és tűzbiztonsági feladatai vannak.

Az Őrség [beszámolója szerint](#) **2015-ben** a tervezett 371 fős rendvédelmi állományi létszámhoz képest átlagosan 358 hivatásos szolgált a szervezetnél, többségében – 300-an – II. beso-

rolási osztályban. Rendszeres személyi juttatásaik 1 milliárd 692 millió 729 ezer forintot tettek ki az Országgyűlés költségvetéséből.

NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL

2011. január 1-jével, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal, valamint a Vám- és Pénzügyőrség összevonásával létrejött a Nemzeti Adó- és Vámhivatal. A Vám- és Pénzügyőrség 2010. évi több mint 5000 fős hivatásos állománya az új szervezet irányítása került.

A NAV állományának illetményrendszere – amely a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló [2010. évi CXXII.](#) törvény módosítását követően **2016. július 1-től** életbe lépett [NAV-életpálya](#) része – **különbözik a rendvédelmi szféra további szervezeteitől.**

A NAV hivatásos állománya a **2014-re** 5464 főre emelkedett, majd **2015-re** kis mértékben 5423 főre csökkent, melyből 2832 fő tiszti, 2591 fő tiszthelyettesi rangban szolgált. **2015. december 31-én** a tisztek átlagos havi illetménye bruttó 359 400 forintot, a tiszthelyetteseké pedig 189 600 forintot jelentett.

Források:

- [2015. évi XLII.](#) törvény a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról
- Rendőrségi évkönyvek, 2007-2011. Országos Rendőr-főkapitányság, Bp., 2008-2012.
- Dr. Bognár László: A rendvédelmi szervek hivatásos állománya szolgálati viszonyát szabályozó normák a közszolgálati jogviszonyok rendszerében – [Magyar-program honlapja](#)
- Magyar Statisztikai Évkönyv, 2015. Központi Statisztikai Hivatal, Bp., 2016.
- A Belügyminisztérium zárszámadási fejezete, [2013.](#)
- [2015/4. Infojegyzet:](#) Fegyveres szervek: létszám és illetmény
- [2015/31. Infojegyzet:](#) Rendvédelmi szervek: létszám és illetmény 2.
- Illetékes szervek adatszolgáltatása